

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

26. märts 2019*

Apellatsioonkaebus – Keeltekasutuse kord – Avalikud konkursid administraatorite töölevõtmiseks – Konkursiteade – Administraatorid (AD 5) – Andmekaitse valdkonna administraatorid (AD 6) – Keelteoskus – Konkursi 2. keele valiku piiramine inglise, prantsuse ja saksa keelega – Euroopa Personalivaliku Ametiga (EPSO) suhtlemise keel – Määrus nr 1 – Ametnike personalieeskirjad – Diskrimineerimine keeleoskuse põhjal – Õigustatus – Teenistuse huvid – Kohtulik kontroll

Kohtuasjas C-621/16 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 25. novembril 2016 esitatud apellatsioonkaebus,

Euroopa Komisjon, esindajad: L. Pignataro-Nolin ja G. Gattinara,

apellant,

teised menetlusosalised:

Itaalia Vabariik, esindaja: G. Palmieri, keda abistas *avvocato dello Stato* P. Gentili,

hageja esimeses kohtuastmes,

keda toetavad:

Hispaania Kuningriik, esindaja: M. J. García-Valdecasas Dorrego,

menetlusse astuja apellatsioonimenetluses,

Leedu Vabariik,

menetlusse astuja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president K. Lenaerts, asepresident R. Silva de Lapuerta, kodade presidendid J.-C. Bonichot, M. Vilaras, E. Regan, F. Biltgen, K. Jürimäe ja C. Lycourgos, kohtunikud A. Rosas (ettekandja), E. Juhász, J. Malenovský, E. Levits ja L. Bay Larsen,

kohtujurist: M. Bobek,

kohtusekretär: ametnik V. Giacobbo-Peyronnel,

* Kohtumenetluse keel: itaalia.

olles 25. juuli 2018. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,
on teinud järgmise

otsuse

- 1 Euroopa Komisjon palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 15. septembri 2016. aasta otsus Itaalia vs. komisjon (T-353/14 ja T-17/15, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2016:495), millega Üldkohus tühistas teate avaliku konkursi EPSO/AD/276/14 korraldamise kohta eesmärgiga koostada administraatorite reservnimekiri (ELT 2014, C 74 A, lk 4) ja teate avaliku konkursi EPSO/AD/294/14 korraldamise kohta eesmärgiga koostada reservnimekiri andmekaitse valdkonnas administraatorite töölevõtmiseks Euroopa Andmekaitseinspektori alluvusse (ELT 2014, C 391 A, lk 1) (edaspidi koos „vaidlusalused konkursiteated“).

Õiguslik raamistik

Määrus nr 1/58

- 2 Nõukogu 15. aprilli 1958. aasta määruse nr 1, milles määratakse kindlaks Euroopa Majandusühenduses kasutatavad keeled (EÜT 1958, 17, lk 385; ELT eriväljaanne 01/01, lk 3), mida on muudetud nõukogu 13. mai 2013. aasta määrusega (EL) nr 517/2013 (ELT 2013, L 158, lk 1) (edaspidi „määrus nr 1/58“, artiklis 1 on sätestatud:

„Liidu ametlikud keeled ning selle institutsioonide töökeeled on bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, iiri, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi ja ungari keel.“

- 3 Määruse artiklis 2 on ette nähtud:

„Liikmesriigi või liikmesriigi jurisdiktsiooni alla kuuluva isiku poolt ühenduse institutsioonidele saadetavad dokumendid võib koostada saatja valikul ükskõik millises ametlikus keeles. Vastus antakse samas keeles.“

- 4 Määruse artiklis 6 on sätestatud:

„Ühenduse institutsioonid võivad oma töökorras sätestada, milliseid keeli konkreetsetel juhtudel kasutatakse.“

Ametnike personalieeskirjad

- 5 Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjad (edaspidi „ametnike personalieeskirjad“) on kehtestatud nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määrusega (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 259/68, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste ametnike personalieeskirjad ja muude teenistujate teenistustingimused ning komisjoni ametnike suhtes ajutiselt kohaldatavad erimeetmed (EÜT 1968, L 56, lk 1; ELT eriväljaanne 01/02, lk 5), mida on muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2013. aasta määrusega (EL, Euratom) nr 1023/2013 (ELT 2013, L 287, lk 15).
- 6 Ametnike personalieeskirjade I jaotis „Üldsätted“ sisaldab artikleid 1–10c.

7 Ametnike personalieeskirjade artiklis 1d on sätestatud:

„1. Käesolevate personalieeskirjade kohaldamisel on keelatud igasugune diskrimineerimine [...] keeleoskuse [...] põhjal.

[...]

6. Kõiki mittediskrimineerimise põhimõtte ja proportsionaalsuse põhimõtte kohaldamise piiranguid peab objektiivselt ja otstarbekalt põhjendama ja need peavad vastama personalipoliitika üldise huvi kohastele seaduslikele eesmärkidele. [...]“.

8 Ametnike personalieeskirjade artikkel 2 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Iga institutsioon määrab kindlaks, kes kasutab käesolevate personalieeskirjade kohaselt ametisse nimetavale asutusele või ametiisikule antud volitusi.

2. Üks või mitu institutsiooni võivad siiski usaldada ühele endi seast või institutsioonidevahelisele organile osa või kõik ametisse nimetava asutuse või ametiisiku volitused, välja arvatud ametnike ametisse nimetamist, ametialast edutamist või üleviimist käsitlevad otsused.“

9 Ametnike personalieeskirjade III jaotise pealkiri on „Ametnike teenistuskäik“.

10 Selle jaotise 1. peatükk „Töölevõtmine“ koosneb ametnike personalieeskirjade artiklitest 27–34 ja artikli 27 esimeses lõigus on sätestatud:

„Ametnike töölevõtmisel lähtutakse eesmärgist võtta institutsiooni teenistusse võimalikult võimekad, tulemuslikult töötavad ja sõltumatud ametnikud, kes valitakse liidu liikmesriikide kodanike hulgast võimalikult laialt geograafiliselt alalt. Ühtki ametikohta ei eraldata konkreetse liikmesriigi kodanikele.“

11 Ametnike personalieeskirjade artiklis 28 on sätestatud:

„Ametnikku võib ametisse nimetada üksnes tingimusel, et:

[...]

d) ta on vastavalt artikli 29 lõikele 2 [mis puudutab värbamismenetlust, v.a. konkursimenetlust kõrgemate ametnike töölevõtmiseks ja erandjuhtudel ka erikvalifikatsiooni eeldavate ametikohtade täitmiseks] läbinud III lisas ettenähtud konkursi, mis põhineb kas kvalifikatsioonidel või katsetel või nii kvalifikatsioonidel kui ka katsetel;

[...]

f) ta esitab tõendi ühe liidu keele põhjaliku tundmise ja teise liidu keele rahuldava oskuse kohta oma kohustuste täitmiseks vajalikul tasemel.“

12 Ametnike personalieeskirjade artikli 29 lõikes 1, milles on ette nähtud võimalus rakendada vaba ametikoha täitmiseks institutsioonis konkursimenetlust kvalifikatsioonide või katsete või nii kvalifikatsioonide kui ka katsete põhjal, on kindlaks määratud, et „[k]onkursimenetlus on sätestatud III lisas“.

- 13 Ametnike personalieeskirjade III jaotise 3. peatüki „Aruanded, kõrgemale ametijärgule tõusmine ja ametialane edutamine“ artikli 45 lõikes 2 on sätestatud:

„Enne esimest ametialast edutamist pärast tööle võtmist peavad ametnikud tõestama, et nad suudavad töötada kolmandas keeles, mis on üks Euroopa Liidu lepingu artikli 55 lõikes 1 nimetatud keeltest. [...]“.

- 14 Ametnike personalieeskirjade III lisa pealkiri on „Konkursid“. Selle lisa artiklis 1 on sätestatud:

„1. Konkursiteadaande koostab ametisse nimetav asutus või ametiisik pärast nõupidamist ühiskomiteega.

See peab sisaldama järgmist:

- a) konkursi liik (institutsioonisisene konkurss, institutsioonidesisene konkurss, avatud konkurss, vajaduse korral kahe või enama institutsiooni ühiskonkurss);
- b) konkursi laad (kas kvalifikatsiooni või katsete põhjal või nii kvalifikatsiooni kui ka katsete põhjal);
- c) täidetava ametikohaga seonduvate kohustuste ja ülesannete laad ning tegevusüksus ja pakutud palgaaste;
- d) täidetavate ametikohtade puhul nõutavad [...] diplomid ja muud formaalsed tõendid kvalifikatsiooni või kogemuste kohta;
- e) kui konkurss põhineb katsetel, siis millised need on ja millist hindamissüsteemi neis kasutatakse;
- f) vajaduse korral keeled, mida tuleb täidetavate ametikohtade eripära arvestades osata;
- g) vajaduse korral vanusepiir ja võimalik vanusepiiri nihutamine liidu teenistujate puhul, kelle teenistusaeg on kestnud vähemalt aasta;
- h) avalduste vastuvõtmise viimane kuupäev;

[...]“.

- 15 Lisa artikkel 7 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Pärast nõupidamist personalieeskirjade komiteega volitavad institutsioonid Euroopa Personalivaliku Ametit [(EPSO)] võtma vajalikke meetmeid selle tagamiseks, et liidu ametnike valikumenetlustes [...] kohaldataks ühtseid norme.

2. [EPSO] ülesanne on:

- a) korraldada konkreetsete institutsioonide taotluse korral avatud konkursse;

[...]

- d) vastutada üldiselt keeleoskuse määratlemise ja selle hindamise korraldamise eest selleks, et tagada, et personalieeskirjade artikli 45 lõike 2 nõuded on täidetud ühtsel ja järjepideval viisil.

3. [EPSO] võib konkreetsete institutsioonide taotluse korral täita muid ametnike valikuga seotud ülesandeid.

[...]“.

Otsus 2002/620/EÜ

- 16 EPSO asutati Euroopa Parlamendi, nõukogu, komisjoni, kohtu, kontrollikoja, majandus- ja sotsiaalkomitee, regionide komitee ja Euroopa ombudsmani 25. juuli 2002. aasta otsusega 2002/620/EÜ (EÜT 2002, L 197, lk 53; ELT eriväljaanne 01/04, lk 46).
- 17 Nimetatud otsuse artikli 2 lõike 1 esimese lause kohaselt täidab EPSO muu hulgas sellele otsusele allakirjutanud institutsioonide ametisse nimetavate asutuste personalivaliku volitusi vastavalt personalieeskirjade III lisale.
- 18 Otsuse 2002/620 artikli 4 viimasel lauses on ette nähtud, et võimalikud kaebused kõnealustes valdkondades esitatakse komisjoni vastu.

Teised kohaldatavad õigusaktid ja vaidlusalused konkursiteated

Avalike konkursside üldeeskiri

- 19 EPSO avaldas 1. märtsil 2014 *Euroopa Liidu Teatajas* dokumendi „Avalike konkursside üldeeskiri“ (ELT 2014, C 60 A, lk 1). Selles dokumendis sisalduvad teiste täpsustuste hulgas sätted konkursi kandidaatidelt nõutava keelteoskuse kohta. Dokumendi esimesel leheküljel on märgitud, et „[k]äesolev üldeeskiri on konkursiteate lahutamatu osa ning moodustab koos teatega konkursimenetluse siduva raamistiku“.
- 20 Avalike konkursside üldeeskirja punktis 1.1, milles on esitatud nende konkursside määratlus, on ette nähtud, et „Euroopa Liidu institutsioonid valivad oma tulevased ametnikud välja mitmesugustest katsetest koosnevate avalike konkursside alusel“. Selle üldeeskirja punktist 1.3 „Osalemistingimuste täitmine“ nähtub, et vajaliku keelteoskuse osas nõutakse kandidaadilt üldjuhul „ühe [liidu] ametliku keele põhjalikku oskust ning teise keele rahuldavat oskust. [...] Kui konkursiteates ei ole ette nähtud teisiti, piirdub teise keele valik tavaliselt inglise, prantsuse või saksa keelega“.
- 21 Avalike konkursside üldeeskirja punkt 2 puudutab konkursi etappe. Selle punktis 2.1.4 „Registreeruge elektrooniliselt“ on muu hulgas täpsustatud, et „[k]ui konkursiteates ei ole ette nähtud teisiti, tuleb kõik elektroonilise avaldusvormi osad, sealhulgas võimete sõela osa, täita inglise, prantsuse või saksa keeles“.
- 22 Üldeeskirja punktis 3 on esitatud „üldteave“. Üldeeskirja punktis 3.1.1 „EPSO teated kandidaatidele“ on muu hulgas märgitud, et „[k]õik tulemused ja kutsed saadetakse kandidaadile inglise, prantsuse või saksa keeles üksnes EPSO kasutajakonto kaudu“.

Üldjuhised keelte kasutamise kohta

- 23 Nagu nähtub avalike konkursside üldeeskirja punktist 1.3, rakendab EPSO avalike konkursside korraldamisel 15. mail 2013 haldusjuhtide kogu vastu võetud EPSO konkurssidel kasutatavaid keeli käsitlevaid üldjuhiseid (edaspidi „üldjuhised keelte kasutamise kohta“). Nendes avalike konkursside üldeeskirja 2. lisas sisalduvates üldjuhistes on ette nähtud:

„Üldjuhul on EPSO konkursside keelekasutuse kord järgmine:

[...]

- hindamiskeskuse testid korraldatakse üksnes kandidaatide teises keeles ning valida saab inglise, prantsuse või saksa keele vahel.
- [...]

Teise keele valikule kehtestatavat piirangut õigustab mitu tegurit.

Esiteks on [teenistuse] huvides see, et uued töötajad oleksid kohe töövalmis ja suutelised tõhusalt täitma ülesandeid, milleks nad on konkursi valdkonna või ametiga seoses värvatud.

Inglise, prantsuse ja saksa keel on institutsioonides kõige enam kasutatavad keeled. Traditsiooniliselt on tegemist institutsioonide liikmete poolt koosolekutel kasutatavate keeltega. Samuti kasutatakse neid keeli kõige rohkem sise- ja välissuhtluses. Seda kinnitab institutsioonide tõlketalituste tõlgitavate tekstide lähtekeeli käsitlev statistika.

Pidades silmas institutsioonide [tegelikke vajadusi] sise- ja välissuhtluses kasutatavate keelte [osas], peab [ametnike] personalieeskirjade artikli 27 lõike 1 esimese lõigu kohaselt olema üheks valikukriteeriumiks ühe nende kolme keele valdamine rahuldaval tasemel ning seda tuleb testida reaalse tööolukorra loomise kaudu. [...]

Teiseks on keelte valiku piiramine konkursside hilisemates etappides põhjendatud testide laadiga. [...]

Paljud teaduslikud uuringud viitavad sellele, et hindamiskeskustes sooritatavad tööolukordi imiteerivad ülesanded on parim viis tegeliku toimetuleku prognoosimiseks. [...] Kandidaatide õiglase hindamise tagamiseks ja selleks, et kandidaadid saaksid suhelda otse nii hindajatega kui ka ülesandes osalevate teiste kandidaatidega, eeldab kõnealuse meetodi kasutamine eelkõige seda, et hindamiskeskuse testid toimuksid ühises suhtluskeeles (*lingua franca*) või teataval asjaoludel konkursi ühes põhikeeles. [...]

[...] Pidades silmas eespool osutatud keelte traditsioonilist kasutamist, mis kajastab endiselt praegust tegelikkust, tuleb [katsete ühise suhtluskeeles] valik teha inglise, prantsuse ja saksa keele vahel. Hindamiskeskustes ei hinnata kandidaatide keeleoskust; inglise, prantsuse või saksa keele rahuldav oskus teise keelena on nende testide sooritamiseks piisav (see on kooskõlas [ametnike] personalieeskirjade artiklis 28 sätestatud miinimumnõuetega). See keeleoskuse tase ei ole mitte mingil viisil ebaproportsionaalne [teenistuste] eespool kirjeldatud tegelike vajadustega.

[...] Kohustusega valida esimesest keelest (tavaliselt emakeel või sellega võrdväärne keel) erinev teine keel (inglise, prantsuse või saksa keel) tagatakse kandidaatide õiglane võrdlemine. [...]

[...] Teise keele valiku võimaluste piiramine peegeldab Euroopa elanikkonna praegust keelteoskust. Inglise, prantsuse ja saksa keel on nii Euroopa Liidu mitmes liikmesriigis kasutatavad keeled kui ka võõrkeelena kõige enam levinud. Need on võõrkeelena kõige sagedamini õpitavad keeled ning nende õppimist peetakse [kõige] kasuliku[ma]ks. [Teenistuse tegelikud vajadused] näivad seega olevat mõistlikus vastavuses kandidaatidelt oodatava keelteoskusega, seda enam, et keeleoskust selle kitsas tähenduses (grammatika-, õigekirja- või sõnavaravead) pädevuspõhistes testides ei hinnata. Seega ei loo teise keele valiku piiramine inglise, prantsuse ja saksa keelega neile, kes soovivad konkursil osaleda, ebaproportsionaalset takistust. Olemasoleva teabe kohaselt vastab see inimeste harjumustele ja ootustele.

Asjakohased statistilised andmed osutavad sellele, et teise keele valiku võimaluste piiramine valikumenetluste teatavates etappides on proportsionaalne ja mittediskrimineeriv. Näiteks kui 2005. aastal korraldatud ELi 25 liikmesriigi administraatorite ja assistentide üldistel konkurssidel anti kandidaatidele võimalus valida teine keel 11 ametliku keele hulgast, valisid nad kõige sagedamini teiseks keeleks inglise, prantsuse ja saksa keele. 2010. aasta reformi järgsest konkursse käsitlevast statistikast nähtub, et süsteem ei ole soosinud nende riikide kodanikke, kus inglise, prantsuse või saksa

keel on ametlikud keeled. 2010. aastal korraldatud administraatorite konkursse käsitlevad statistilised andmed osutavad sellele, et märkimisväärne osa kandidaate valib endiselt ühe neist kolmest keelest teiseks keeleks.

Samadel põhjustel näib olevat mõistlik nõuda kandidaatidelt ühe nende[st] kolme[st] keele[st] valimist EPSOga suhtlemiseks ja võimete sõela osa täitmiseks.

[...]“.

Vaidlusalused konkursiteated

24 Üldkohus on vaidlusaluste konkursiteadete sisu esitanud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 12–24 järgmiselt:

„12 EPSO avaldas 13. märtsil 2014 *Euroopa Liidu Teatajas* [vaidlusalused konkursiteated]. [...].

13 Iga [vaidlusaluse] konkursiteate sissejuhatavas osas on märgitud, et [avalike konkursside] üldeskiri on konkursiteate „lahutamatu osa“.

14 [Vaidlusaluste] konkursiteadetega hõlmatud konkursside osalemistingimuste kohaselt nõuavad konkursiteated ühe Euroopa Liidu ametliku keele valdamist väga heal tasemel, kusjuures see keel on määratud konkursi „1. keeleks“, ja teise keele rahuldaval tasemel valdamist, mille puhul on tegemist konkursi „2. keelega“ ja mille kandidaat valib inglise, prantsuse või saksa keele hulgast, kusjuures on täpsustatud, et see keel peab tingimata olema muu keel kui kandidaadi valitud 1. keel ([vaidlusaluste] konkursiteadete III osa punkt 2.3) [edaspidi „konkursi 2. keel“]

15 [Vaidlusaluste] konkursiteadete III osa punktis 2.3 on esitatud täpsustused 2. keele valiku piirangu kohta üksnes eespool viidatud kolme keele hulgast. Avaliku konkursi EPSO/AD/276/14 teates on selle kohta märgitud järgmist:

„Vastavalt [27. novembri 2012. aasta kohtuotsusele Itaalia Vabariik vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752)] soovivad ELi institutsioonid põhjendada, miks seatakse käesoleva konkursi puhul teise keele valikule piirang, st miks saab valida vaid piiratud arvul liidu ametlike keelte hulgast.

Teise keele valik on käesolevas konkursis määratud kindlaks vastavalt [teenistuse] huvidele, mille kohaselt peavad uued töötajad olema kohe töövalmis ning suutelised oma igapäevatöös vabalt suhtlema. Vastasel korral oleks institutsioonide toimimine oluliselt häiritud.

ELi institutsioonide pikaajalise tava kohaselt kasutatakse sisesuhtluses kõige rohkem inglise, prantsuse ja saksa keelt. Samu keeli kasutatakse valdavalt ka välissuhtluses ja toimikute menetlemisel. Samuti on inglise, prantsuse ja saksa keel Euroopa Liidus teise keelena kõige levinumad ja neid keeli õpitakse teise keelena kõige sagedamini. See kinnitab asjaolu, et neid keeli kasutatakse laialdaselt ka hariduses ja tööelus, ning seepärast võib Euroopa Liidu ametikohtadele kandideerijatelt oodata vähemalt ühe nimetatud keele valdamist. Sellest tulenevalt võib öelda, et [teenistuse] huve ning kandidaatide vajadusi ja võimeid tasakaalustades ning arvestades ka käesoleva konkursi konkreetset valdkonda, on testide läbiviimine neis kolmes keeles põhjendatud, tagamaks, et esimesest ametlikust keelest olenemata valdavad kandidaadid vähemalt ühte neist kolmest keelest töökeele tasemel. Erioskuste selline hindamine võimaldab institutsioonidel hinnata kandidaatide võimet koheseks tegutsemiseks keskkonnas, mis vastab üsna täpselt tegelikkusele, mis neid ametikohal ees ootab.

Samadel põhjustel on põhjendatud kandidaadi ja institutsiooni vahelisel suhtlemisel ning kandideerimisavaldustes kasutatava keele valiku piiramine. Sel viisil on võimalik tagada ühtsus kandidaatide võrdlemisel ja nende kandideerimisavalduste kontrollimisel.

Samuti on kandidaatide võrdse kohtlemise huvides see, et kõik kandidaadid, sealhulgas need, kelle esimene ametlik keel on üks kolmest nimetatud keelest, peavad sooritama testi oma teises keeles, st ühes neist kolmest keelest.

See aga ei mõjuta edaspidist keeleõpet, et vastavalt [ametnike] personalieeskirjade artikli 45 lõikele 2 omandada kolmas töökeel.“

16 Avaliku konkursi EPSO/AD/294/14 teates on selle kohta esitatud sisuliselt samad selgitused.

17 Avaliku konkursi EPSO/AD/276/14 teate IV osa näeb ette arvutipõhiste eelvalikutestide korraldamise. Tegemist on verbaalse mõtlemise (test a), matemaatilise mõtlemise (test b), abstraktse mõtlemise (test c) ja olukorra lahendamise (test d) katsetega. Konkursiteate selle osa punktis 3 on täpsustatud, et testide a–c puhul on testide keel konkursi 1. keel, samas kui testi d puhul on testi keel konkursi 2. keel.

18 Lisaks näeb avaliku konkursi EPSO/AD/294/14 teate IV osa samuti ette arvutipõhiste eelvalikutestide korraldamise. Tegemist on verbaalse mõtlemise (test a), matemaatilise mõtlemise (test b), abstraktse mõtlemise (test c) ja olukorra lahendamise (test d) katsetega. Konkursiteate selle osa punktis 3 on täpsustatud, et testide a–c puhul on testide keel konkursi 1. keel.

19 Avaliku konkursi EPSO/AD/294/14 teate V osa määratleb konkursil osalemise ja kvalifikatsiooni hindamise menetluse. Selles täpsustatakse, et üld- ja eritingimuste ning kvalifikatsiooninõuete täitmist hinnatakse esmalt kandideerimisavalduses kandidaatide esitatud andmete alusel. Kandidaatide vastused üld- ja eritingimustega seotud küsimustele vaadatakse läbi, et teha kindlaks, kas kandidaat täidab kõik osalemistingimused vastavalt sellele, mis on ette nähtud teate EPSO/AD/294/14 III osas. Seejärel hindab konkursikomisjon konkursil osalemise tingimusi täitvate kandidaatide kvalifikatsiooni, et teha kindlaks, milliste kandidaatide kvalifikatsioon (eelkõige diplomid ja tööalane kogemus) vastab kõige paremini teates EPSO/AD/294/14 kirjeldatud ametiülesannete laadile ja valikukriteeriumidele. Valiku aluseks on üksnes need kandidaatide vastused, mis on märgitud kandideerimisavalduse osas „Võimete sõel“ (*talent screener*), vastavalt teate EPSO/AD/294/14 V osa punkti 1 alapunktis b kindlaks määratud hindamisele.

[...]

21 [Vaidlusaluste] konkursiteadetega seotud valikumenetluste viimane etapp on „hindamiskeskus“ (teate EPSO/AD/276/14 V osa; teate EPSO/AD/294/14 VI osa).

22 Teate EPSO/AD/276/14 V osa punktis 3 on märgitud, et hindamiskeskuse testide keel on konkursi 2. keel.

23 Teate EPSO/AD/294/14 VI osa punkti 2 kohaselt hinnatakse hindamiskeskuse katsetel kolme võimet ja oskust:

- mõtlemisoskust verbaalse mõtlemise testi (test a), matemaatilise mõtlemise testi (test b) ja abstraktse mõtlemise testiga (test c);
- erivõimeid ja -oskusi valdkonda käsitleva struktureeritud intervjuuga (test d);
- üldvõimeid ja -oskusi juhtumianalüüsi (test e), rühmatöö (test f) ja struktureeritud intervjuuga (test g).

24 Teate EPSO/AD/294/14 sama osa punktis 3 on lisaks märgitud, et hindamiskeskuse testide keel on testide a–c puhul konkursi 1. keel ja testide d–g puhul konkursi 2. keel.“

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 25 Itaalia Vabariik esitas menetluse algatamiseks hagid, millest üks saabus Üldkohtu kantseleisse 23. mail 2014 ja teine 15. jaanuaril 2015, paludes mõlema vaidlusaluse konkursiteate tühistamist. Kohtuasjad registreeriti vastavalt numbritega T-353/14 ja T-17/15. Leedu Vabariik astus viimasena nimetatud kohtuasjas Itaalia Vabariigi nõuete toetuseks menetlusse.
- 26 Kohtuasjad T-353/14 ja T-17/15 liideti suulise menetluse ja kohtuotsuse huvides.
- 27 Itaalia Vabariik vaidlustas vaidlusalustes teadetes ette nähtud keeltekasutuse korra õiguspärasuse kahes aspektis, st inglise, prantsuse või saksa keelega piiramise esiteks 2. keele valiku puhul ja teiseks nende suhtluskeelte valiku puhul, mida võidakse kandidaatide ja EPSO vahelises suhtluses kasutada.
- 28 Üldkohus lükkas kõigepealt tagasi komisjoni esitatud asja läbivaatamist takistava asjaolu ning seejärel analüüsis esiteks koos mõlema hagi kolmandat ja seitsmendat väidet, mis olid seotud vaidlustatud keeltekasutuse korra esimese aspektiga ehk sellega, kas konkursi 2. keele valiku piiramine inglise, prantsuse ja saksa keelega on õiguspärane, ning puudutasid ELL artikli 6 lõike 3, ELTL artikli 18, ELTL artikli 296 teise lõigu, Euroopa Liidu põhiõiguste harta artikli 22, määruse nr 1/58 artiklite 1 ja 6, ametnike personalieeskirjade artikli 1d lõigete 1 ja 6, artikli 27 teise lõigu ja artikli 28 punkti f ning ametnike personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõike 1 alapunkti f ning lõigete 2 ja 3 rikkumist, proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist ja „faktide moonutamist“. Üldkohus nõustus nende väidetega ja tühistas vaidlusalused konkursiteated, kuna nendes teadetes oli sellised keelenõuded ette nähtud.
- 29 Teiseks analüüsis Üldkohus mõlema hagi kuuendat väidet, mis oli seotud vaidlustatud keeltekasutuse korra teise aspektiga ehk sellega, kas kandidaatide ja EPSO vahelise suhtluskeele valiku piiramine nende kolme keelega on õiguspärane, ning puudutas ELTL artikli 18, ELTL artikli 24 neljanda lõigu, põhiõiguste harta artikli 22, määruse nr 1/58 artikli 2 ja ametnike personalieeskirjade artikli 1d lõigete 1 ja 6 rikkumist. Üldkohus nõustus ka selle väitega ja tühistas vaidlusalused konkursiteated sellise piirangu kehtestamise tõttu, pidamata vajalikuks hagide teiste väidete analüüsimist.
- 30 Lõpuks täpsustas Üldkohus, et vaatamata vaidlusaluste konkursiteadete tühistamisele, ei ole nende teadetega hõlmatud konkursside tulemusi vaja kahtluse alla seada.

Apellatsioonimenetluse poolte nõuded

- 31 Komisjon palub Euroopa Kohtul:
- tühistada vaidlustatud kohtuotsus;
 - jätta esimeses kohtuastmes esitatud hagi põhjendamata tõttu rahuldamata selles osas, milles Euroopa Kohus leiab, et menetlusstaadium seda võimaldab;
 - mõista käesoleva menetluse ja esimese astme kohtumenetlusega seotud kohtukulud välja Itaalia Vabariigilt, ning
 - jätta Leedu Vabariigi kohtukulud tema enda kanda.
- 32 Itaalia Vabariik palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata, ja
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.

- 33 Euroopa Kohtu president andis 30. märtsi 2017. aasta otsusega Hispaania Kuningriigile loa astuda menetlusse Itaalia Vabariigi nõuete toetuseks.

Apellatsioonkaebus

- 34 Komisjon esitab oma apellatsioonkaebuse põhjenduseks neli väidet.
- 35 Esimene väide puudutab Üldkohtu poolt õigusnormi rikkumist talle esitatud hagi vastuvõetavuse hindamisel. Teine väide on seotud Üldkohtu poolt õigusnormi rikkumisega ametnike personalieeskirjade artikli 1d tõlgendamisel ja komisjonil lasuva põhjendamiskohustuse ulatuse tõlgendamisel. Kolmas väide käsitleb ühest küljest õigusnormide rikkumist ametnike personalieeskirjade artikli 28 alapunkti f tõlgendamisel ja teisest küljest asjaolu, et Üldkohus ületas sellise kohtuliku kontrolli piire, mida ta võib teostada konkursi 2. keele valiku piiramise suhtes inglise, prantsuse ja saksa keelega. Viimasena puudutab neljas väide õigusnormide rikkumist, kui hinnati konkursi kandidaatide ja EPSO suhtluskeelega piiramist nimetatud kolmest keelest ühega.

Esimene väide, mis puudutab hagi vastuvõetavust Üldkohtus

Poolte argumentid

- 36 Esimene väide on jagatud nelja ossa.
- 37 Väite esimeses osas heidab komisjon Üldkohtule ette, et viimane on rikkunud õigusnormi, kuna ta ei asunud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 47–52 seisukohale, et avalike konkursside üldeeskiri ja üldjuhised keelte kasutamise kohta on õiguslikult siduvad. Väite teises osas väidab komisjon, et kuna Üldkohus otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 53–57, et EPSO-l ei ole pädevust kehtestada üldkohaldatavaid ja abstraktseid siduvaid norme, mis reguleerivad tema korraldatavate konkursside keeltekasutuse korda, on Üldkohus rikkunud õigusnormi. Samuti on Üldkohus oma sellekohast hinnangut vastuoluliselt põhjendanud. Sama väite kolmandas osas kinnitab komisjon, et kuna Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58, et avalike konkursside üldeeskirja ja üldjuhiseid keelte kasutamise kohta tuleb pidada teadaanneteks, mis „väljendavad“ kriteeriume konkursi 2. keelena ühe keele valiku piiramiseks, tõlgendas Üldkohus ebaõigesti 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) punkti 91 viidet teadaannetele, mis sellised kriteeriumid „kehtestavad“.
- 38 Esimese väite neljandas osas väidab komisjon, et Üldkohus tõlgendas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 65–71 ebaõigesti vaidlusaluste konkursiteadete õiguslikku laadi, eelkõige kuna ta leidis, et nende puhul ei ole tegemist avalike konkursside üldeeskirja kinnitavate aktidega. Samuti ei põhjendanud Üldkohus oma sellekohast hinnangut piisavalt.
- 39 Itaalia Vabariik nende argumentidega ei nõustu.

Euroopa Kohtu hinnang

– Sissejuhatavad märkused

- 40 Selles osas, milles komisjon heidab Üldkohtule ette, et viimane otsustas, et Itaalia Vabariigi hagi on vastuvõetav, puudutab nimetatud väide vaidlustatud kohtuotsuse punkte 43–71, ja eelkõige kritiseeritakse sellega vaidlustatud kohtuotsuse punktis 71 tehtud järeldust, millega Üldkohus lükkas tagasi komisjoni esitatud asja läbivaatamist takistava asjaolu.

41 Siinkohal tuleb märkida, et kuigi Üldkohus analüüsis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 43–58 avalike konkursside üldeeskirja laadi ja kohaldamisala, lükkas ta komisjoni esitatud asja läbivaatamist takistava asjaolu tagasi, tuginedes vaidlustatud kohtuotsuse punktides 60–69 esitatud analüüsile vaidlusaluste konkursiteadete õigusliku laadi kohta. Nimelt tõdes Üldkohus selle analüüsi tulemusel, mis viidi vaidlustatud kohtuotsuse punktist 59 nähtuvalt läbi, „et teha otsus [asjaomaste] hagide vastuvõetavuse kohta“, vaidlustatud kohtuotsuse punktis 70, et „[...] teated on aktid, mis sisaldavad kohustuslikke õiguslikke tagajärgi asjaomase konkursi keeltekasutuse korruga seoses ning on seega vaidlustatavad aktid“.

42 Kuna järeldused, mille Üldkohus tegi vaidlusaluste konkursiteadete õigusliku laadi analüüsi põhjal, olid seega vaidlustatud kohtuotsuse punktis 71 asja läbivaatamist takistava asjaolu tagasilükkamisel otsustavad, tuleb nõustuda kohtujuristiga, kes märkis oma ettepaneku punktis 45, et kõigepealt tuleb analüüsida esimese väite neljandat osa nende teadete õigusliku laadi kohta.

– *Esimese väite neljas osa, mis käsitleb vaidlusaluste konkursiteadete õigusliku laadi ebaõiget tõlgendamist*

43 Komisjon heidab esimese väite neljandas osas Üldkohtule ette, et viimane rikkus õigusnormi ja põhjendamiskohustust, kuna ta ei analüüsinud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 65–71, kas vaidlusalused konkursiteated on võrreldes avalike konkursside üldeeskirjaga puhtalt kinnitavat laadi. Tema arvates pidi Üldkohus võrdlema nende teadete sisu üldeeskirja omaga ning võtma igal juhul arvesse asjaolu, et see üldeeskiri oli nende teadete lahutamatu osa. Nende aktide sisu ja omavahelise suhte analüüs oleks näidanud, et see üldeeskiri kujutab endast konkursside siduvat korda. Kuna Itaalia Vabariigi tühistamishagid olid esitatud üksnes vaidlusaluste konkursiteadete peale, oleks Üldkohus pidanud need tunnistama vastuvõetamatuks.

44 Kohtupraktikas on välja kujunenud, et ELTL artiklis 263 ette nähtud tühistamishagi saab esitada kõikide liidu institutsioonide vastu võetud sätete suhtes – olenemata nende vormist –, mille eesmärk on tekitada siduvaid õiguslikke tagajärgi (vt eelkõige 13. oktoobri 2011. aasta kohtuotsus *Deutsche Post ja Saksamaa vs. komisjon*, C-463/10 P ja C-475/10 P, EU:C:2011:656, punkt 36; 13. veebruari 2014. aasta kohtuotsus *Ungari vs. komisjon*, C-31/13 P, EU:C:2014:70, punkt 54; 25. oktoobri 2017. aasta kohtuotsus *Rumeenia vs. komisjon*, C-599/15 P, EU:C:2017:801, punkt 47, ja 20. veebruari 2018. aasta kohtuotsus *Belgia vs. komisjon*, C-16/16 P, EU:C:2018:79, punkt 31; vt samuti selle kohta 11. novembri 1981. aasta kohtuotsus *IBM vs. komisjon*, 60/81, EU:C:1981:264, punkt 9; 4. oktoobri 1991. aasta kohtumäärus *Bosman vs. komisjon*, C-117/91, EU:C:1991:382, punkt 13, ja 9. detsembri 2004. aasta kohtuotsus *komisjon vs. Greencore*, C-123/03 P, EU:C:2004:783, punkt 44).

45 Kuna kinnitavad aktid ja puhtalt rakendusaktid ei tekita selliseid õiguslikke tagajärgi, jäävad need selles artiklis ette nähtud kohtuliku kontrolli alt välja (vt selle kohta 12. septembri 2006. aasta kohtuotsus *Reynolds Tobacco jt vs. komisjon*, C-131/03 P, EU:C:2006:541, punkt 55 ja seal viidatud kohtupraktika).

46 Selleks et vastata komisjoni argumentidele, mille kohaselt vaidlusalused konkursiteated olid avalike konkursside üldeeskirja suhtes üksnes kinnitavad aktid või puhtalt rakendusaktid, leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 65 ja 66, et „konkursiteate sõnastus [on] nii õiguspärasuse kui ka konkursikomisjoni hindamise raamistik“ ning et „konkursiteate põhiülesanne [on] teavitada huvitatud isikuid nii täpselt kui võimalik nende tingimuste laadist, millele vastamist eeldab täidetaval ametikohal töötamine, mistõttu neil isikutel oleks võimalik hinnata, kas neil on mõtet kandideerida“, kusjuures „iga konkursiteade [on] võetud vastu eesmärgiga kehtestada normid, mis reguleerivad ühe või mitme konkreetse konkursi toimumise menetlust, ning mille suhtes see teade kehtestab seega õigusraamistiku vastavalt ametisse nimetava asutuse kindlaks määratud eesmärgile“.

- 47 Üldkohus järeldas sellest vaidlustatud kohtuotsuse punktis 67, et „selliseid konkursiteateid nagu [vaidlusalused] konkursiteated, mis asjaomaste liidu institutsioonide või ametite erivajadusi arvesse võttes kehtestavad konkreetse konkursi õigusraamistiku, sealhulgas keeltekasutuse korra, ning sisaldavad seega iseseisvaid õiguslikke tagajärgi, ei saa põhimõtteliselt pidada varasemaid akte kinnitavateks aktideks või puhtalt rakendavateks aktideks“.
- 48 Esimese väite käesoleva osa analüüsimiseks on vaja kindlaks teha, kas need teated kujutavad endast asjaomaste konkursside siduvat õiguslikku raamistikku, nagu arvab Üldkohus. Nimelt, kui vaidlusalused konkursiteated tekitavad ise siduvaid õiguslikke tagajärgi, ei saa neid kvalifitseerida üldeeskirja kinnitavateks aktideks ega puhtalt rakendusaktideks, ning järelikult tegi Üldkohus õigesti, kui ta ei võrrelnud nende vastavat sisu.
- 49 Ametnike personalieeskirjade artikli 29 lõike 1 kohaselt on konkursimenetlus sätestatud selle III lisas. Sellega seoses nähtub nimetatud lisa artikli 1 lõikest 1, et konkursiteate koostab ametisse nimetav asutus või ametiisik ning see peab sisaldama muu hulgas konkursi laadi, täidetava ametikohaga seonduvate kohustuste ja ülesannete laadi, täidetavate ametikohtade puhul nõutavaid diplomeid ja muid formaalseid tõendid kogemuste kohta, avalduste vastuvõtmise viimast kuupäeva ning teisi võimalikke tingimusi nagu keeled, mida tuleb täidetavate ametikohtade eripära arvestades osata. Samuti sisalduvad III lisas sätted, millega on reguleeritud konkursiteadete avaldamine, kandideerimisvormid, konkursikomisjoni koosseis ja töö ning tingimused, millistel võivad liidu institutsioonid anda EPSO-le valikumenetlustega seotud ülesandeid.
- 50 Sellest tuleneb, et konkursi korraldamist reguleerib teade, mille põhielemendid peavad olema ette nähtud ametnike personalieeskirjade III lisa sätetega kooskõlas. Neil asjaoludel kehtestab konkursiteade konkreetse konkursi „õigusliku raamistiku“ vastavalt ametisse nimetava asutuse kindlaks määratud eesmärgile, kusjuures see raamistik reguleerib „asjaomase konkursi menetlust alates konkursiteate avaldamisest kuni konkursi edukalt läbinud isikute nimesid sisaldava reservnimekirja avaldamiseni“, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 66 märkis.
- 51 Kuna vaidlusalustes konkursiteadetes on selline õiguslik raamistik kindlaks määratud, tekitavad need teated seega siduvaid õiguslikke tagajärgi käesoleva kohtuotsuse punktis 44 viidatud kohtupraktika tähenduses.
- 52 Antud juhul kinnitab sellist konkursiteadete õiguslikule laadile antud hinnangut EPSO vastu võetud avalike konkursside üldeeskirja sõnastus ja vaidlusaluste konkursiteadete enda sõnastus.
- 53 Selles küsimuses nähtub esiteks avalike konkursside üldeeskirja esimesel leheküljel leiduvast märkusest, et üldeeskiri „on konkursiteate lahutamatu osa ning moodustab koos teatega konkursimenetluse siduva raamistiku“. Mis puudutab üldeeskirjaga kandidaatidelt nõutud keelteoskust, siis on eelkõige selle punktides 1.3 ja 2.1.4 täpsustatud, et „kui konkursiteates ei ole ette nähtud teisiti“, piirdub nii 2. keele valik kui ka kandideerimisavalduse keel inglise, prantsuse või saksa keelega. Teiseks on vaidlusaluste konkursiteadete sissejuhatavas osas sellele üldeeskirjale viidates täpsustatud, et „kõnealused üldeeskirjad on konkursiteate lahutamatu osa ja aitavad teil mõista konkursi menetluseeskirju ja registreerumistingimusi“.
- 54 Kuna avalike konkursside üldeeskiri moodustab selle sõnastuse kohaselt konkursimenetluse siduva raamistiku üksnes „koos teatega“, siis see üldeeskiri üksinda ei reguleeri vaidlusaluste konkursiteadetega hõlmatud konkursimenetlust. Seega, kuigi üldeeskiri on „konkursiteate lahutamatu osa“ ja kindlasti võib konkursiteate analüüsimisel sellel alusel üldeeskirja arvesse võtta, ei ole üldeeskirjaga iseenesest kehtestatud õiguslikku raamistikku sellistele konkurssidele nagu need, mis on reguleeritud vaidlusaluste konkursiteadetega.

- 55 Järelikult otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 70 õigesti, et vaidlusalused konkursiteated ei ole avalike konkursside üldeeskirja kinnitavad aktid või puhtalt rakendavad aktid, vaid aktid, mis sisaldavad „kohustuslikke õiguslikke tagajärgi asjaomase konkursi keeltekasutuse korruga seoses“.
- 56 Kuna Üldkohus võis teha selle järelduse üksnes vaidlusaluseid konkursiteateid endid analüüsides, siis neil asjaoludel ei saa asuda seisukohale, et Üldkohus rikkus oma põhjendamiskohustust, kuna ta ei võrrelnud nende teadete õigusliku laadi analüüsimisel konkursiteadete ja avalike konkursside üldeeskirja sisu.
- 57 Pealegi, mis puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punktides 68 ja 69 sisalduvaid kaalutlusi, siis Üldkohus esitas need täielikkuse huvides juhuks, kui vaidlusalused konkursiteated tuleb tunnistada avalike konkursside üldeeskirja kinnitavateks aktideks või puhtalt rakendavateks aktideks. Arvestades aga käesoleva kohtuotsuse punktis 55 tehtud järeldust, ei saa need kaalutlused, isegi kui oletada, et need on väärad, tuua kaasa vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist. Nende kaalutluste kohta esitatud argumendid jäävad seega edutuks (vt selle kohta 24. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Kone jt vs. komisjon, C-510/11 P, ei avaldata, EU:C:2013:696, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 58 Neil asjaoludel tuleb esimese väite neljas osa tagasi lükata.

– Esimese väite esimene kuni kolmas osa, mis käsitlevad avalike konkursside üldeeskirja õigusliku laadi ebaõiget tõlgendamist

- 59 Esimese väite esimene kuni kolmas osa puudutavad vaidlustatud kohtuotsuse punkte 45–59, mis käsitlevad avalike konkursside üldeeskirja õiguslikku laadi. Vaidlustatud kohtuotsuse punkti 59 enda sõnastusest tuleneb siiski, et Üldkohus esitas nendes punktides sisalduvad kaalutlused üksnes sissejuhatavalt, eesmärgiga teha seejärel otsus talle esitatud hagide vastuvõetavuse kohta.
- 60 Tuleb nõustuda kohtujuristiga, kes märkis oma ettepaneku punktis 58, et kuna vaidlusalused konkursiteated tekitavad siduvaid õiguslikke tagajärgi ja järelikult saab neid vaidlustada, sõltumata avalike konkursside üldeeskirjale omistatavast õigusjõust, ei olnud üldeeskirja õigusliku laadi analüüsimine ilmingimata vajalik, et hinnata Üldkohtule esitatud hagide vastuvõetavust.
- 61 Sellest järeldub, et esimese väite esimeses kuni kolmandas osas esitatud argumendid on esitatud vaidlustatud kohtuotsuses täielikkuse huvides esitatud põhjenduste peale ning sellistena ei saa need kaasa tuua vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist. Seega tuleb need argumendid edutuse tõttu tagasi lükata (vt selle kohta 24. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Kone jt vs. komisjon, C-510/11 P, ei avaldata, EU:C:2013:696, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 62 Järelikult tuleb esimene väide osaliselt põhjendamatus ja osaliselt edutuse tõttu tagasi lükata.

Teine väide, mis puudutab ametnike personalieeskirjade artikli 1d ja põhjendamiskohustuse rikkumist

Teise väite esimene osa, mis käsitleb ametnike personalieeskirjade artikli 1d ebaõiget tõlgendamist

– Poolte argumendid

- 63 Komisjon väidab, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 91 tõlgendas Üldkohus ebaõigesti ametnike personalieeskirjade artiklit 1d ja 27. novembri 2012. aasta kohtuotsust Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752), kui ta otsustas, et viimasena nimetatud kohtuotsusest nähtub, et

„konkursi kandidaatide teise keele valiku piiramine piiratud arvu keeltega, välistades teised ametlikud keeled, kujutab endast diskrimineerimist keeleoskuse põhjal“. Sellega seoses rikkus Üldkohus samuti õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 92, et ametnike personalieeskirjade artikliga 1d „on keelatud“ diskrimineerimine keeleoskuse põhjal, samas kui selles sättes on erinevat kohtlemist lubatud õigustada muu hulgas teenistuse huve puudutavate kaalutlustega.

64 Itaalia Vabariik vaidleb nende argumentidele vastu.

– *Euroopa Kohu hinnang*

65 Üldkohus tõdes vaidlustatud kohtuotsuse punktis 91 eelkõige ametnike personalieeskirjade ja 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) alusel, et „konkursi kandidaatide poolt teise keele valiku piiramine piiratud arvu keeltega, välistades teised ametlikud keeled, on diskrimineerimine keeleoskuse põhjal“. Üldkohus märkis selle kohta, et „sellise tingimusega eelistatakse teatud potentsiaalseid kandidaate (kel on määratud keeltest vähemalt ühe rahuldav oskus), kuna nad saavad konkursil osaleda ja neid saab nii võtta tööle liidu ametnike või teenistujatena, samas kui teised, kellel seda oskust ei ole, on välja jäetud“. Seejärel leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 92, et komisjoni argument, et tegemist ei ole diskrimineerimisega kodakondsuse põhjal, tuleb edutuse tõttu tagasi lükata, kuna ametnike personalieeskirjade artikkel 1d ei keela mitte ainult diskrimineerimise kodakondsuse põhjal, vaid samuti diskrimineerimise keeleoskuse põhjal.

66 Neid asjaolusid arvestades tuleb märkida, esiteks, et nagu Euroopa Kohus on täheldanud 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) punktis 82, on ametnike personalieeskirjade artikli 1d lõike 1 kohaselt „käesolevate personalieeskirjade kohaldamisel keelatud igasugune diskrimineerimine [...] keeleoskuse [...] põhjal“ ja teiseks on selle artikli lõikes 6 ette nähtud võimalus teha artikli lõikes 1 sätestatud keelust teatud tingimustel erandeid.

67 Vastupidi komisjoni väidetule ei olnud Üldkohtul vaidlustatud kohtuotsuse punktis 91 ilmselgelt kavatsust välistada võimalus õigustada teatud tingimustel piiranguid ametlike keelte kasutamisele ametnike personalieeskirjade artikli 1d lõike 6 alusel. Nimelt märkis Üldkohus enne, kui ta tõdes nimetatud punktis 91, et „konkursi kandidaatide poolt teise keele valiku piiramine piiratud arvu keeltega, välistades teised ametlikud keeled, on diskrimineerimine keeleoskuse põhjal“, selle kohtuotsuse punktis 88, et „[ametnike] personalieeskirjade artikkel 1d lubab seada piiranguid“ ametlike keelte kasutamisele, muu hulgas teenistuse huvides.

68 Samamoodi on õiguspärane Üldkohtu seisukoht vaidlustatud kohtuotsuse punktis 92, et ametnike personalieeskirjade artikkel 1d ei keela mitte ainult diskrimineerimise kodakondsuse põhjal, vaid samuti diskrimineerimise keeleoskuse põhjal.

69 Neil asjaoludel tuleb teise väite esimene osa tagasi lükata.

Teise väite teine osa, mis käsitleb õigusnormi rikkumist ja põhjenduse puudumist, kui Üldkohus hindas vaidlusaluste konkursiteadete põhjendamist

– *Poolte argumentid*

70 Komisjon väidab, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta otsustas, et vaidlusalused konkursiteadete olid ebapiisavalt põhjendatud, samas kui ta ei analüüsinud vaidlustatud kohtuotsuse punktides 98–104 seda, kas avalike konkursside üldeeskirjas sisaldus piisav põhjendus, mis võimaldaks õigustada 2. keele valiku piiramist inglise, prantsuse ja saksa keelega. Samuti rikkus Üldkohus oma põhjendamiskohustust, kuna ta ei analüüsinud, kas avalike konkursside üldeeskiri kujutab endast teist akti, näiteks teadaannet,

mis sätestab kriteeriumid selleks, et piirata konkurssidel osalemiseks kasutatava teise keele valikut 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) punkti 91 tähenduses.

71 Itaalia Vabariik nende argumentidega ei nõustu.

– *Euroopa Kohtu hinnang*

72 Üldkohus asus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 103 seisukohale, et asjaomaste konkursside õiguslik raamistik on kehtestatud vaidlusaluste konkursiteadetega, mitte avalike konkursside üldeeskirjaga ega selle lisas sisalduvate üldjuhustega keelte kasutamise kohta, kuigi need teated üldeeskirjale ja üldjuhustele viitavad. Üldkohus märkis siinkohal samuti, et teadetega kehtestati nende konkursside jaoks autonoomsed reeglid, sh konkurssidele kohaldatava keeltekasutuse korra suhtes. Selle kohtuotsuse punktis 104 otsustas Üldkohus ka analüüsida vaidlusalustes konkursiteadetes esitatud EPSO põhjendust, selleks et õigustada konkursi 2. keele valiku piiramist inglise, prantsuse ja saksa keelega.

73 Nagu on otsustatud käesoleva kohtuotsuse punktis 51, tekitavad vaidlusalused konkursiteated tõesti siduvaid õiguslikke tagajärgi ning kujutavad endast asjaomaste konkursside õiguslikku raamistikku. Kuna avalike konkursside üldeeskiri on nende teadete „lahutamatu osa“, tuli Üldkohtul siiski analüüsida, kas need põhjendused, mille EPSO asjaomaste keelenõuete õigustamiseks esitas, olid põhjendatud mitte üksnes vaidlusalustes konkursiteadetes endis toodud põhjendusi arvestades, vaid ka avalike konkursside üldeeskirjas sisalduvaid põhjendusi arvestades.

74 Komisjoni argument, et Üldkohus piirdus oma analüüsis vaidlusaluste konkursiteadete sisuga, ei ole aga põhjendatud, kuna Üldkohus analüüsis vaidlusaluste konkursiteadete „lahutamatu osana“ samuti vastavaid asjakohaseid põhjendusi, mis olid toodud avalike konkursside üldeeskirjas ja üldjuhustes keelte kasutamise kohta, nagu ilmneb vaidlustatud kohtuotsuse punktides 115–117.

75 Mis puudutab lisaks komisjoni argumenti, et Üldkohus „rikkus [...] põhjendamiskohustust, kuna ta ei analüüsinud, kas avalike konkursside üldeeskiri kujutab endast teadaannet või teist akti [27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752)] punkti 91 tähenduses“, siis piisab, kui tõdeda, et Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 58 ja 69, et „üldeeskirja tuleb tõlgendada nii, et [see on] 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) punkti 91 tähenduses teadaan[ne]“. See argument tuleb seega tagasi lükata.

76 Järelikult tuleb teise väite teine osa tagasi lükata ja teine väide põhjendamatus tõttu tervikuna tagasi lükata.

Kolmas väide, mis puudutab konkursi 2. keele valiku piiramist inglise, prantsuse ja saksa keelega

Kolmanda väite esimene osa, mis käsitleb õigusnormi rikkumist ja põhjendamiskohustuse rikkumist ametnike personalieeskirjade artikli 28 punkti f tõlgendamisel

– *Poolte argumendid*

77 Komisjon väidab, et Üldkohus rikkus ametnike personalieeskirjade artikli 28 punkti f tõlgendamisel õigusnormi, kui ta asus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 106 seisukohale, et erinev kohtlemine keeleoskuse põhjal ei ole sobiv, et aidata kaasa nende ametnike töölevõtmisele, kes on võimalikult võimekad, tulemuslikult töötavad ja sõltumatud personalieeskirjade artikli 27 esimese lõigu

tähenduses, põhjendusel et need omadused on Üldkohu arvates ilmselgelt kandidaadi keelteoskusest eraldiseivad. Komisjon leiab, et viimati nimetatud sätte tähenduses nõutud pädevus hõlmab keelteoskust.

78 Itaalia Vabariik nende argumentidega ei nõustu.

– *Euroopa Kohu hinnang*

79 Vaidlustatud kohtuotsuse punktis 105 tõi Üldkohus esile komisjoni argumendi, mille kohaselt siis, kui liidu institutsioonid määravad kindlaks oma teenistusüksuste keelevajadused, rikutakse diskrimineerimiskeelu põhimõtet üksnes sel juhul, kui valikud on meelevaldsed või ilmselgelt ebasobivad võrreldes eesmärkidega, milleks on „kohe töövalmis olevate kandidaatide saamine“ ja „nende ametnike töölevõtmine, kes on võimalikult võimekad, tulemuslikult töötavad ja sõltumatud [ametnike] personalieeskirjade artikli 27 esimese lõigu tähenduses“. Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 106 siiski, et nendest eesmärkidest üksnes esimesega saab võib-olla õigustada erinevat kohtlemist keeleoskuse põhjal, samas kui teine eesmärk ei ole selleks sobiv, kuna ametnike personalieeskirjade artikli 27 esimeses lõigus silmas peetud pädevus on kandidaadi keelteoskusest eraldiseisev.

80 Siinkohal tuleb ühest küljest tõdeda, et ametnike personalieeskirjade artikli 27 esimeses lõigus on ette nähtud eesmärk, mille kohaselt töölevõtmisel peab püüdma tagada, et ametnikud on „võimalikult võimekad, tulemuslikult töötavad ja sõltumatud“. Teisest küljest on artiklis 28 loetletud ametnike ametisse nimetamiseks nõutud tingimused, mille hulgas on eelkõige ühe liikmesriigi kodanikuks olemine, kõikide asjaomase liikmesriigi kodanike õiguste omamine, kõikide sõjaväeteenistust reguleerivate seadustega pandud kohustuste täitmine, asjakohaste iseloomustuste esitamine, konkursi läbimine, füüsiliselt kohustuste täitmiseks võimeline olemine ja nõutud keelteoskuse omamine.

81 Kuna aga Euroopa Kohus juba otsustas 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) punktis 94, et eesmärki, et võetakse tööle „võimalikult võimekad, tulemuslikud ja sõltumatud“ ametnikud ametnike personalieeskirjade artikli 27 esimese lõigu tähenduses, saab paremini saavutada, „kui kandidaadid teevad valikukatsed oma emakeeles või teises keeles, mida nad arvavad kõige paremini oskavat“, on Euroopa Kohus tunnistanud, et keelteoskus on põhimõtteliselt selles artiklis silmas peetud pädevusest eraldiseisev.

82 Seega, kuigi kandidaadi keelteoskust võib või isegi peab konkursimenetluses hindama selleks, et institutsioonid veenduksid, et sellel kandidaadil on ametnike personalieeskirjade artikli 28 punktis f nõutud oskused, on taolisel hindamisel eraldiseisev eesmärk kui hindamisel, millega tehakse kindlaks „võimalikult võimekad, tulemuslikud ja sõltumatud“ isikud ametnike personalieeskirjade artikli 27 esimese lõigu tähenduses. Sellest tuleneb, et ametnike personalieeskirjade artikli 28 punktis f nõutud keelteoskust ei saa samastada „pädevusega“ selle artikli 27 esimese lõigu tähenduses.

83 Neil asjaoludel otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 106 õigusnormi rikkumata, et kandidaatide puhul on „keelteoskusest eraldiseisev“ see, kas nad on „võimalikult võimekad, tulemuslikud ja sõltumatud“. Sellest tuleneb samuti, et Üldkohus ei rikkunud oma põhjendamiskohustust, kui ta ei analüüsinud vaidlusalustes konkursiteadetes esinevat konkursi 2. keele valiku piiramist üksnes inglise, prantsuse ja saksa keelega, arvestades eesmärki võtta tööle võimalikult võimekad, tulemuslikult töötavad ja sõltumatud ametnikud ametnike personalieeskirjade artikli 27 esimese lõigu tähenduses.

84 Järelikult tuleb kolmanda väite esimene osa tagasi lükata.

Kolmanda väite teine osa, mis käsitleb kohaldatava kohtuliku kontrolli intensiivsuse ebaõiget määratlemist ja üldjuhiste keelte kasutamise kohta ebaõiget tõlgendamist

– Poolte argumendid

- 85 Komisjon väidab, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta teostas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 107–117 vaidlusaluste konkursiteadete õiguspärasuse kontrolli, eirates ulatuslikku kaalutusõigust, mis EPSO-l on selleks, et määrata kindlaks kriteeriumid kandidaatidelt nõutud keelteoskusele. Kuigi komisjon on arvamisel, et Euroopa Kohus nõudis 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) punktis 90, et nähtaks ette „selged, objektiivsed ja ootuspärased kriteeriumid“, mis objektiivselt õigustavad konkursi 2. keele valiku piiramist inglise, prantsuse ja saksa keelega, nõudis Üldkohus ebaõigesti, et EPSO esitaks üksikasjaliku põhjenduse koos „konkreetsete argumentidega“ selle valiku piiramise põhjuste kohta. Igal juhul sisaldavad üldjuhised keelte kasutamise kohta üksikasjalikku põhjendust ja vaidlusalused konkursiteaded selliseid kriteeriume.
- 86 Itaalia Vabariik nende argumentidega ei nõustu.

– Euroopa Kohtu hinnang

- 87 Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 107–109, et vaatamata ulatuslikule kaalutusõigusele, mis liidu institutsioonidel on „ametnike või muude teenistujate töökohtade loomisel, loodud töökohtade täitmisel ametnike või muude teenistujate valiku teel ning teenistuja teenistussuhte sisustamisel“, peavad need institutsioonid tagama, et oleks järgitud asjakohaseid sätteid, sh ametnike personalieeskirjade artiklit 1d. Üldkohus täpsustas samuti, et liidu kohtu pädevuses on vajaduse korral kontrollida, et võimalikud nõuded, mis on esitatud konkursi kandidaatide spetsiifilisele keelteoskusele, on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed teenistuse tegelike vajadustega.
- 88 Sellega seoses tuleb esiteks märkida, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt on liidu institutsioonidel ulatuslik kaalutusõigus oma teenistusüksuste töö korraldamisel, ning eriti siis, kui nad määravad kindlaks täidetava ametikoha jaoks nõutavate oskuste kriteeriumid ning vastavalt nendele kriteeriumidele ja teenistuse huvides konkursi korraldamise tingimused ja korra (vt selle kohta 16. oktoobri 1975. aasta kohtuotsus Deboeck vs. komisjon, 90/74, EU:C:1975:128, punkt 29; 9. veebruari 1984. aasta kohtuotsus Fabius vs. komisjon, 39/83, EU:C:1984:52, punkt 7, ja 9. oktoobri 2008. aasta kohtuotsus Chetcuti vs. komisjon, C-16/07 P, EU:C:2008:549, punkt 76). Seega peab institutsioonidel – nagu ka EPSO-l, kui ta täidab institutsioonide poolt temale antud volitusi – olema võimalik vastavalt oma vajadustele kindlaks määrata oskused, mida tuleb nõuda konkurssidel osalevatelt kandidaatidelt, et oma teenistusüksusi otstarbekalt ja mõistlikult korraldada.
- 89 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 66 täheldati, peavad institutsioonid siiski tagama, et ametnike personalieeskirjade kohaldamisel järgitaks selle artiklit 1d, millega on keelatud igasugune diskrimineerimine keeleoskuse põhjal. Kuigi selle artikli lõikes 6 on tõesti ette nähtud, et piirangud sellest keelust on võimalikud, on need võimalikud tingimusel, et need on „objektiivselt ja otstarbekalt põhjendatud“ ning vastavad „personalipoliitika üldise huvi kohastele õiguspärasele eesmärkidele“.
- 90 Seega piirab seda ulatuslikku kaalutusõigust, mis liidu institutsioonidel on oma teenistusüksuste töö korraldamisel ja käesoleva kohtuotsuse punktis 88 viidatud tingimustel samuti EPSO-l, ilmingimata ametnike personalieeskirjade artikkel 1d, mistõttu erinev kohtlemine keeleoskuse põhjal, mis tuleneb konkursi keeltekasutuse korra piirangust piiratud arvu ametlike keeltega, on lubatud üksnes siis, kui sellised piirangud on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalsed teenistuse tegelike vajadustega (vt selle kohta 27. novembri 2012. aasta kohtuotsus Itaalia vs. komisjon, C-566/10 P, EU:C:2012:752,

punkt 88). Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 107 õigesti, et EPSO kaalutusõigus ei vabasta teda kohustusest järgida muu hulgas ametnike personalieeskirjade artiklit 1d.

- 91 Mis puudutab teiseks kohtulikku kontrolli, mida Üldkohtul tuli teostada sellise keeleoskuse põhjal erineva kohtlemise üle, mis tuleneb konkursi 2. keele valiku piiramisest piiratud arvu liidu ametlike keeltega, siis tuleb märkida, et nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis viidatud kohtupraktikast, võib selline piirang põhimõtteliselt olla õigustatud teenistuse huvides, eeldusel et huvid on objektiivselt põhjendatud ja nõutud keelteoskus on proportsionaalne teenistuse tegelike vajadustega. Sellest kohtupraktikast nähtub samuti, et konkursi 2. keele valikut piiravad normid peavad tuginema „selgetele, objektiivsetele ja ootuspärastele“ kriteeriumidele (vt selle kohta 27. novembri 2012. aasta kohtuotsus Itaalia vs. komisjon, C-566/10 P, EU:C:2012:752, punktid 88 ja 90).
- 92 Kuna konkursi 2. keele valiku piiramise õiguspärasus sõltub seega ametnike personalieeskirjade artikli 1d kohaselt piirangu põhjendatusest ja proportsionaalsusest ning Euroopa Kohtu praktika kohaselt peavad põhjendatusest ja proportsionaalsusest tunnistust andma selged, objektiivsed ja ootuspärased kriteeriumid, otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 108 ja 109 õigesti, et liidu kohtud on pädevad kontrollima, kas konkursi 2. keele valiku piiramine on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalne teenistuse tegelike vajadustega.
- 93 Mis puudutab pealegi argumenti, et Üldkohus nõudis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 113 ebaõigesti „konkreetsed argumente“, et täiendada vaidlusaluste konkursiteadete põhjendust konkursi 2. keele valiku piiramise kohta, siis tuleb täpsustada, et see institutsioon, kes on keeleoskuse põhjal erineva kohtlemise kehtestanud, peab tõendama, et selline erinev kohtlemine on sobiv, et vastata töölevõetud isikute täidetavate töökohustustega seotud tegelikele vajadustele. Peale selle peavad kõik spetsiifilist keelteoskust puudutavad tingimused olema teenistuse huvidega proportsionaalsed ning tuginema selgetele, objektiivsetele ja ootuspärastele kriteeriumidele selleks, et kandidaatidel oleks võimalik mõista selle tingimuse põhjendusi ja liidu kohtutel kontrollida selle tingimuse õiguspärasust (vt tänase kuupäevaga kohtuotsus Hispaania vs. parlament, C-377/16, punkt 69).
- 94 Seega tuleb Üldkohtul selleks, et tal oleks võimalik kontrollida, kas konkursse reguleerivad normid on ametnike personalieeskirjade artikliga 1d kooskõlas, analüüsida konkreetselt neid norme ja kõnealuse üksikjuhtumi eriomaseid asjaolusid. Nimelt on ainult sellise analüüsi abil võimalik kindlaks teha keelteoskus, mida institutsioonid saavad teenistuse huvides konkreetsete tööülesannete puhul objektiivselt nõuda, ning seega see, kas keelte valiku piiramine, mida võidakse kasutada nendel konkurssidel osalemisel, on objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalne teenistuse tegelike vajadustega.
- 95 Neil asjaoludel analüüsis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 113 õigesti küsimust, kas vaidlusalused konkursiteaded, avalike konkursside üldeeskiri või ka komisjoni esitatud tõendid sisaldavad „konkreetsed argumente“, mis võimaldavad objektiivselt tõendada, et on olemas teenistuse huvid, mis antud juhul võivad õigustada konkursi 2. keele valiku piiramist.
- 96 Kolmandaks väärub märkimist, et kuna komisjon väidab, et üldjuhistes keelte kasutamise kohta ja vaidlusalustes konkursiteadetes esinev üksikasjalik põhjendus sisaldab igal juhul „endastmõistetavalt“ selgeid, objektiivseid ja ootuspäraseid kriteeriume, mis õigustavad konkursi 2. keele valiku piiramist inglise, prantsuse ja saksa keelega, on ühest küljest oluline rõhutada, et selline argument on põhjendamatu, mistõttu ei saa see olla edukas.
- 97 Selles osas, milles komisjon püüab nimetatud argumendiga kahtluse alla seada vaidlustatud kohtuotsuse punktides 110–117 esitatud Üldkohtu analüüsi avalike konkursside üldeeskirja (sh üldjuhised keelte kasutamise kohta), vaidlusaluste konkursiteadete ja komisjoni poolt Üldkohtule esitatud dokumentide sisu kohta, tuleb teisest küljest märkida, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb ELTL

artiklist 256 ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust, et apellatsioonkaebus peab piirduma üksnes õigusküsimustega. Üldkohtul on seega ainsana pädevus asjakohaseid faktilisi asjaolusid tuvastada ja hinnata. Nende faktiliste asjaolude hindamine ei kujuta endast seetõttu õigusküsimust, mida Euroopa Kohus võiks apellatsioonimenetluses kontrollida, välja arvatud juhul, kui neid asjaolusid on moonutatud (8. novembri 2016. aasta kohtuotsus BSH vs. EUIPO, C-43/15 P, EU:C:2016:837, punkt 50). Komisjon ei ole asjaolude moonutamisele aga viidanud.

98 Eeltoodut arvestades tuleb kolmanda väite teine osa põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Kolmanda väite kolmas osa, mis käsitleb Üldkohtu poolt oma kohtuliku kontrolli teostamisel õigusnormide rikkumist

– Poolte argumendid

99 Komisjon väidab, et Üldkohus ületas oma kohtuliku kontrolli piire ja asendas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 120–144 ja eelkõige selle punktides 129–131, 139, 140, 142 ja 146 administratsiooni hinnangu enda hinnanguga. Tema arvates peaks Üldkohus piirduma selle tuvastamisega, et EPSO hinnang seoses konkursi 2. keele valiku piiramisega inglise, prantsuse ja saksa keelega on meelevaldne või ilmselgelt ebasobiv, kuna personalipoliitika ja konkursi kandidaatide oskuste kriteeriumide määratlemine hõlmab keerulisi hinnanguid, mille kohtulik kontroll saab piirduda ainult võimalike ilmsete hindamisvigade kindlakstegemisega.

100 Itaalia Vabariik nende argumentidega ei nõustu.

– Euroopa Kohtu hinnang

101 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 118–146 lükkas Üldkohus üksteise järel ümber komisjoni argumendid, millega viimane väitis esiteks, et kolm keelt, millega vaidlusalustes konkursiteadetes piirati konkursi 2. keele valikut, olid liidu institutsioonide nõupidamise põhikeeled; teiseks, et peaaegu kõik komisjoni tõlked tehakse nendes kolmes keeles; kolmandaks, et need keeled on ametnike ja teenistujate hulgas enim kõneldud keeled, ja neljandaks, et need keeled on liidu liikmesriikides võõrkeeltena enim õpitavad ja kõneldavad keeled.

102 Selles osas, milles komisjon väidab, et Üldkohus asendas EPSO hinnangu enda hinnanguga nõuetevastaselt, tasub märkida, nagu on mainitud käesoleva kohtuotsuse punktides 89 ja 90, et EPSO kaalutusõigus on siis, kui ta määrab kindlaks konkursi keelenõuded, sama moodi nende institutsioonide kaalutusõigusega, kes EPSO-le neid ülesandeid annavad, piiratud ametnike personalieeskirjade artiklis 1d ette nähtud nõuetega, mille kohaselt peab igasugune erinev kohtlemine keeleoskuse põhjal olema objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalne teenistuse tegelike vajadustega.

103 Käesoleva kohtuotsuse punktis 88 esitatud põhimõtetest tuleneb tõesti, et Üldkohus ei saa asendada EPSO hinnangut enda hinnanguga selles osas, mis puudutab selle määratlemist, milline on personalipoliitika ja kriteeriumid konkursi kandidaatidelt teenistuse huvides nõutavatele oskustele. Nagu on leitud käesoleva kohtuotsuse punktides 91–94, tuleb siiski märkida, et Üldkohtu ülesanne on sellegipoolest kontrollida selles valdkonnas EPSO tehtud valiku õiguslikke ja faktilisi asjaolusid, et olla veendunud, et konkursi kandidaatide igasugune erinev kohtlemine keeleoskuse põhjal on ametnike personalieeskirjade artikli 1d kohaselt objektiivselt põhjendatud ja proportsionaalne teenistuse tegelike vajadustega, ning et need valikud tuginevad selgetele, objektiivsetele ja ootuspärasele kriteeriumidele.

104 Nimelt, nagu Euroopa Kohus on otsustanud, peab isegi keeruliste hinnangute andmisel liidu kohus kontrollima mitte üksnes esitatud tõendite sisulist õigsust, usaldusväarsust ja sidusust, vaid ka kontrollima, kas kogutud tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra

hindamisel tuleb arvesse võtta, ja kas kõnealused tõendid võivad toetada järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud (vt selle kohta 15. veebruari 2005. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Tetra Laval, C-12/03 P, EU:C:2005:87, punkt 39; 8. detsembri 2011. aasta kohtuotsus Chalkor *vs.* komisjon, C-386/10 P, EU:C:2011:815, punkt 54, ja 6. novembri 2012. aasta kohtuotsus Otis jt, C-199/11, EU:C:2012:684 punkt 59).

- 105 Selleks et analüüsida, kas Üldkohus asendas vaidlustatud kohtuotsuses EPSO hinnangu enda hinnanguga ja ületas nii oma kohtuliku kontrolli piire, tuleb esiteks analüüsida vaidlustatud kohtuotsuse punkte 120–126, 132–138 ja 141–144, mis sisaldavad Üldkohtu esitatud peamisi põhjendusi.
- 106 Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 120–122 esitatud põhjendustes ei nõustunud Üldkohus kõigepealt komisjoni väitega, mille kohaselt on inglise, prantsuse ja saksa keel liidu institutsioonide nõupidamise põhikeeled, kuna see väide on „ebamäärane ja üldine“. Ta leidis sellega seoses nimelt, et see väide ei ole põhjendatud ei Euroopa Liidu Kohtu ega Euroopa Parlamendi keeltekasutuse korruga. Ta lisis sisuliselt, et isegi kui eeldada, et see väide on õige, ei saa lisaselgitusi esitamata oletada, et uus töölevõetud ametnik, kes ei oska ühtegi nõupidamise keelt, ei ole kohe töövalmis. Seejärel lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 123–126 ümber komisjoni esitatud statistika asjakohasuse, mis puudutab selle institutsiooni tõlkepeadirektoraadi tõlgitud dokumente, leides eelkõige, et selle statistikaga ei saa põhjendada järeldust, et need kolm keelt on kõikides institutsioonides kõige rohkem kasutatavad. Vaidlustatud kohtuotsuse punktides 132–136 ei nõustunud Üldkohus samuti järeldustega, mida komisjon oli teinud enda koostatud tabelist, milles olid märgitud keeled, mida tema ametnikud ja teenistujad on põhikeeltena esitanud. Üldkohus leidis ühest küljest, et selles tabelis on ära näidatud ainult komisjoni töötajad, ning teisest küljest, et teave selle institutsiooni ametnike ja teenistujate põhikeele kohta ei võimalda igal juhul tuvastada nende poolt kõneldavate keelte vahet, kuna ametnikud ja teenistujad peavad rahuldavalt oskama vähemalt ühte teist keelt, nagu on nõutud ametnike personalieeskirjade artikli 28 punktis f. Mis puudutab lõpuks vaidlustatud kohtuotsuse punkte 141–144, siis ei nõustunud Üldkohus seal komisjoni esitatud statistikaga, mille kohaselt on inglise, prantsuse ja saksa keel Euroopa Liidus võrreldes enam õpitavad ja kõneldavad keeled, kuna ei saa eeldada, et see statistika väljendab liidu ametnike keelteoskust, ning et igal juhul sai see asjaolu olla asjakohane ainult siis, kui komisjon tõendas, et asjaomane piirang vastab teenistuse huvidele, mis aga nii ei ole.
- 107 Tuleb tõdeda, et nendes punktides kritiseeris Üldkohus seda, et komisjoni poolt nende argumentide põhjenduseks esitatud faktilised asjaolud ei toeta nende põhjal tehtud järeldusi. Neil asjaoludel piirdus Üldkohus sellega, et ta hindas nimetatud institutsiooni esitatud põhjenduste ja tõendite asjakohasust ja sidusust. Seega ei saa talle ette heita, et ta asendas selles kontekstis EPSO hinnangu enda hinnanguga.
- 108 Lisaks, selles osas, milles komisjon heidab Üldkohtule sisuliselt ette, et ta ei piirdunud EPSO antud hinnangute puhul üksnes ilmse hindamisvea kontrollimisega, tuleb märkida, et arvestades käesoleva kohtuotsuse punkte 89, 90 ja 102, ei õigusta miski seda piirangut seoses selle kontrollimisega, kas EPSO esitatud põhjendused konkursi 2. keele valiku piiramise õigustamiseks on põhjendatud.
- 109 Mis puudutab teiseks komisjoni argumente, mille eesmärk on tuvastada, et Üldkohus ületas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 127–131, 139 ja 140 oma kohtuliku kontrolli piire, kui ta leidis, et igal juhul ei saa konkursi 2. keele valiku piiramine inglise, prantsuse ja saksa keelega olla õigustatud põhjendusel, et komisjoni esitatud andmed tõendavad nimelt, et võrreldes prantsuse ja eriti saksa keelega kasutatakse inglise keelt märkimisväärselt enam, siis need argumentid on esitatud vaidlustatud kohtuotsuse nende punktide kohta, mis puudutavad täielikkuse huvides esitatud põhjendusi.
- 110 Neil asjaoludel tuleb tõdeda, et isegi kui oletada, et Üldkohus ületas nimetatud punktides tehtud analüüsis oma kohtuliku kontrolli piire, ei saa see asjaolu käesoleva kohtuotsuse punktides 57–61 viidatud kohtupraktikat arvestades igal juhul kaasa tuua vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist. Järelikult jäävad käesoleva kohtuotsuse punktis 109 esitatud argumentid edutuks.

- 111 Seega tuleb kolmanda väite kolmas osa osaliselt põhjendamatusena ja osaliselt edutuse tõttu tagasi lükata.
- 112 Eeltoodut arvestades tuleb kolmas väide osaliselt põhjendamatusena ja osaliselt edutuse tõttu tagasi lükata.

Neljas väide, mis puudutab kandidaatide ja EPSO suhtluskeele valiku piiramist inglise, prantsuse ja saksa keelega

Poolte argumentid

- 113 Komisjon väidab, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 183–185 tugines 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) punktide 68 ja 69 laiendavale tõlgendusele, tõdemaks, et määrus nr 1/58 on konkursi kandidaatide ja EPSO suhtlusele täielikult kohaldatav. Komisjoni arvates viitavad viimati nimetatud kohtuotsuse need punktid üksnes kohustusele avaldada konkursiteated kõikides liidu ametlikes keeltes. Kuigi Euroopa Kohus tõdes, et konkursi kandidaadid ei ole määruse nr 1/58 kohaldamisalast „täielikult välistatud“, leidis ta siiski, et ametnike personalieeskirjad on neile kohaldatavad. Üldkohus oleks seega pidanud mõnna, et ametnike personalieeskirjade artikkel 1d võimaldab vajaduse korral piirata neid suhtluskeeli, mida konkursi raames võidakse kasutada.
- 114 Itaalia Vabariik nende argumentidega ei nõustu.

Euroopa Kohtu hinnang

- 115 Üldkohus märkis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 183 kõigepealt, et varem oli ta otsustanud, et määrus nr 1/58 ei ole kohaldatav suhetele, mis on ühelt poolt liidu institutsioonide ja teiselt poolt ametnike ja teenistujate vahel, kellega tuleb samastada sellistele ametikohtadele kandideerijad, ning seejärel jätkas ta oma arutluskäiku järgmiselt:

„184 Pärast 27. novembri 2012. aasta kohtuotsust Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) ei saa neid kaalutlusi siiski enam paikapidavaks pidada. Nimelt tuvastas Euroopa Kohus, et kuna ametnikele ja teenistujatele kohaldatavad erisätted ning sellekohased sätted asjaomaste institutsioonide töökordades puuduvad, ei saa ühegi õigusnormi alusel järeldada, et institutsioonide ning tema ametnike ja teenistujate vahelised suhted on määruse nr 1/[58] kohaldamisalast täielikult välistatud. Euroopa Kohtu arvates peaks seda enam sama kehtima suhete kohta, mis on institutsioonide ja avaliku konkursi kandidaatide vahel, kes ei ole põhimõtteliselt ei ametnikud ega teenistujad (27. novembri 2012. aasta kohtuotsus Itaalia vs. komisjon, C-566/10 P, EU:C:2012:752, punktid 68 ja 69).

185 Sellega seoses tuleb tagasi lükata komisjoni argument [...], mis käsitleb seda, et 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) see osa, mis puudutab kandidaatide ja EPSO vahelise suhtlemise keelte piiramise õiguspärasust, on asjakohatu. Nimelt analüüsis Euroopa Kohus oma kohtuotsuse selles osas määruse nr 1/[58] kohaldatavust konkursi kandidaatidele ja järeldas, et see on neile kohaldatav. See järeldus on samuti asjakohane küsimuse puhul, mis on esitatud Itaalia Vabariigi kuuendas väites[, mis puudutab nende keelte valiku piiramise õiguspärasust, mida võidakse kandidaatide ja EPSO vahelises suhtluses kasutada].“

- 116 Leides, et määrus nr 1/58 reguleerib kandidaatide ja EPSO vahelist suhtlust, asus Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 188 seisukohale, et vaidlusaluste konkursiteadetega on seda määrust rikutud, kuna nendes on ette nähtud, et kandidaadid on kohustatud EPSOga suhtlema ühes keeles, mille nad on valinud inglise, prantsuse ja saksa keele hulgast.

- 117 Tuleb täheldada, et mis puudutab käesolevat väidet 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) ebaõige tõlgendamise kohta Üldkohtu poolt, on Euroopa Kohus selles kohtuotsuses oma arutluskäigu esitatud kahes osas. Niisiis, ühelt poolt puudutavad nimetatud kohtuotsuse punktid 62–78 Itaalia Vabariigi nende väidete analüüsimist, mis puudutavad asjaomaste konkursiteadete kõikides liidu ametlikes keeltes *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamata jätmist. Teiselt poolt tegi Euroopa Kohus selle kohtuotsuse punktides 79–98 otsuse väidete kohta, mis käsitlesid asjaolu, et nende konkursiteadetega pandi kohustus valida konkursi 2. keeleks, kandidaatide ja EPSO suhtluskeeleks ja konkursi katsetel kasutatavaks keeleks kas inglise, prantsuse või saksa keel.
- 118 Euroopa Kohus leidis 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) punktides 68 ja 69 tõesti, et kui puuduvad ametnikele ja teenistujatele kohaldatavad erisätted nende asjaomaste institutsioonide töökordades, keda vaidlusalused konkursiteated puudutavad, ei saa ühegi õigusnormi alusel järeldada, et nende institutsioonide ning tema ametnike ja teenistujate vahelised suhted on määruse nr 1/58 kohaldamisalast täielikult välistatud. Ta järeldas sellest, et seda enam peaks see järeldus kehtima suhete kohta, mis on institutsioonide ja avaliku konkursi kandidaatide vahel.
- 119 Tuleb siiski rõhutada, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktides 62–78, et seda täpsustust määruse nr 1/58 kohaldamisala kohta seoses institutsioonide ja konkursi kandidaatide vaheliste suhetega ei teinud Euroopa Kohus mitte EPSO ja kandidaatide suhtluskeelte kohta, vaid konkursiteadete avaldamise keele kohta. Niisiis otsustas Euroopa Kohus selle kohtuotsuse punktis 71, et selles kohtuasjas oleks vaidlusalused konkursiteated vastavalt ametnike personalieeskirjade III lisa artikli 1 lõikele 2 koostoimes määruse nr 1/58 artikliga 5 tulnud tervikuna avaldada *Euroopa Liidu Teatajas* kõikides ametlikes keeltes.
- 120 Seevastu, oma põhjenduse selles osas, mis käsitles hinnangut, kas konkursi 2. keele valiku piiramine inglise, prantsuse ja saksa keelega on õiguspärane, ja eelkõige selle tingimuse hindamist, mille kohaselt need kolm keelt olid asjaomaste konkursiteadetega lubatud ainsad suhtluskeeled, otsustas Euroopa Kohus 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) punktis 88, et liidu töötajate valikumenetluses on konkursside keeltekasutuse korruga seoses ametnike personalieeskirjade artikli 1d lõiget 6 kohaldades lubatud erinev kohtlemine, kui see on objektiivselt ja mõistlikult põhjendatud personalipoliitika üldise huvi kohase seadusliku eesmärgiga. Sellest punktist tuleneb niisiis, et liidu töötajate valikumenetluses ei saa institutsioonidele panna kohustusi, mis lähevad kaugemale ametnike personalieeskirjade artiklis 1d ette nähtud nõuetest.
- 121 Neil asjaoludel tuleb nõustuda kohtujuristiga, kes oma ettepaneku punktis 124 tõdes, et kuna Euroopa Kohus tegi otsuse konkursi kandidaatide ja EPSO suhtluseks kehtestatud keelte küsimuses üksnes 27. novembri 2012. aasta kohtuotsuse Itaalia vs. komisjon (C-566/10 P, EU:C:2012:752) punktides 79–98, siis ei saa Üldkohus selle kohtuotsuse punktides 68 ja 69 õiguspäraselt tuletada vaidlustatud kohtuotsuse punktides 184 ja 185 seda, et Euroopa Kohus otsustas, et keeled, mida suhtluses võidakse kasutada, on kindlaks määratud määruse nr 1/58 artiklit 2 kohaldades.
- 122 Järelikult on Üldkohtu arutluskäik vaidlustatud kohtuotsuse punktides 184–188 ebaõige, kui ta analoogiliselt arutledes kinnitab, et sama moodi sellega, mida Euroopa Kohus otsustas konkursiteadete avaldamise kontekstis, reguleerib määrus nr 1/58 igasuguseid ametlike keelte piiranguid, mis on EPSO ja konkursside kandidaatide suhtlusele kehtestatud.
- 123 Tuleb siiski täheldada, et Üldkohus lisas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 204–211 sisuliselt, et igal juhul ei võimaldanud põhjendused, mis olid esitatud selleks, et õigustada suhtluskeelte valikut, õigustada ametnike personalieeskirjade artikli 1d lõigete 1 ja 6 tähenduses EPSOga suhtlemise keelte valiku piiramist.

- 124 Sellega seoses tuleb märkida, et kuigi ei ole välistatud, et teenistuse huvid võivad õigustada konkursi 2. keele valiku piiramist piiratud arvu ametlike keeltega, mille oskus on liidus kõige ulatuslikum (vt analoogia alusel 9. septembri 2003. aasta kohtuotsus *Kik vs. Siseturu Ühtlustamise Amet*, C-361/01 P, EU:C:2003:434, punkt 94), ja seda isegi üldist laadi konkursside raames nagu „Avaliku konkursi teade EPSO/AD/276/14 – Administraatorid (AD 5)“, peab selline piirang, arvestades käesoleva kohtuotsuse punktides 92 ja 93 esitatud nõuetega, siiski tingimata põhinema nii konkursi kandidaatide kui ka liidu kohtute poolt objektiivselt kontrollitavatel asjaoludel, mis saavad õigustada nõutud keelteoskust, mis peab olema proportsionaalne teenistuse tegelike vajadustega.
- 125 Kuna aga konkursiteadetes ei ole ette nähtud asjaolusid, mis võimaldaksid tuvastada põhjendusi, mis õigustavad kandidaatide ja EPSO suhtluskeele valiku piiramist kolmest keelest ühega, mis on valitud konkursi 2. keeleks, siis on need konkursiteated vastu võetud ametnike personalieeskirjade artikli 1d lõikeid 1 ja 6 rikkudes. Järelikult pidi Üldkohus igal juhul rahuldama Itaalia Vabariigi hagi osas, milles see puudutas seda piirangut.
- 126 Neil asjaoludel tuleb leida, et käesoleva kohtuotsuse punktis 122 toodud õigusnormi rikkumine vaidlustatud kohtuotsuses ei ole selline, mis muudaks vaidlustatud kohtuotsuse tühiseks.
- 127 Järelikult tuleb apellatsioonkaebuse neljas väide tagasi lükata ja apellatsioonkaebus eeltoodud kaalutlusi arvestades rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 128 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel, mida kohaldatakse kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel ka apellatsioonimenetluse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 129 Kuna Itaalia Vabariik on komisjonilt kohtukulude hüvitamist nõudnud ja komisjon on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud välja mõista komisjonilt.
- 130 Vastavalt kodukorra artikli 140 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud. Vastavalt sellele sättele tuleb teha otsus, et Hispaania Kuningriik kannab oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja Itaalia Vabariigi kohtukulud.**
- 3. Jätta Hispaania Kuningriigi kohtukulud tema enda kanda.**

Allkirjad